

Besluit van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek van 1 oktober 2025, nr. INC003, tot vaststelling van een Oproep Digitale Autonomie

Het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek,

Handelende in overeenstemming met de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Gelet op de artikelen 8.3 en 8.15a van de Mediawet 2008;

Besluit:

1. Definities

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a) **digitale autonomie**: het vermogen van een journalistieke organisatie om haar product(en) en dienst(en) via eigen digitale kanalen en infrastructuur te verspreiden, en zo het directe contact met het publiek te behouden. De organisatie is hierbij zo min mogelijk afhankelijk van grote commerciële platformen (zoals sociale media of zoekmachines) voor bereik, zichtbaarheid en distributie.
- b) **digitale distributie**: het verspreiden van content via digitale kanalen, met als doel een publiek te bereiken en te betrekken. Dit kan gepaard gaan met technologische autonomie (verspreiding via eigen infrastructuur en tools) en/of het opbouwen van duurzame digitale publieksrelaties via directe, platformonafhankelijke communicatiekanalen.
- c) **discipline**: een combinatie van kennis, vaardigheden, gedrag en persoonlijke eigenschappen, die je in staat stellen om effectief te functioneren in een specifieke functie of rol.
- d) **Incubator**: een door het Stimuleringsfonds opgezet en aangeboden begeleidingsprogramma dat een omgeving biedt waar nieuwe oplossingen voor een journalistiek probleem ontwikkeld kunnen worden.
- e) **journalistiek probleem**: een door het Stimuleringsfonds aangewezen probleem binnen de journalistieke sector dat voldoet aan de volgende kenmerken:
 - i. Het probleem wordt door meer dan één individuele organisatie binnen de sector als probleem ervaren; en
 - ii. Het bestaan van het probleem wordt onderbouwd door wetenschappelijk of kortlopend toegepast onderzoek of door ervaringen uit bestaand beleid van het Stimuleringsfonds.
- f) **Regeling SVDJ Incubator**: besluit van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek van 1 november 2023, nr. INC2324, tot vaststelling van een subsidieregeling Incubator 2023-2025¹
- g) **Stimuleringsfonds**: het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek, bedoeld in artikel 8.2 van de Mediawet 2008.

2. Journalistiek probleem

Het Stimuleringsfonds roept op tot deelname aan een Incubator gericht op het zoeken van oplossingen voor het volgende journalistieke probleem:

Hoe versterken we de digitale autonomie van de journalistiek?

Het mediagebruik van het publiek verschuift in toenemende mate naar platformen, zoals die van Meta, Tik Tok en Google. De zichtbaarheid en het bereik van journalistiek worden daarmee ook in toenemende mate bepaald door deze platformen. Deze platformen worden gestuurd door ondoorzichtige algoritmen, waar redacties geen grip op hebben. Daardoor wordt het lastiger voor de journalistiek om rechtstreeks digitaal een band op te bouwen met het publiek. Dit verkleint de digitale autonomie van journalistieke organisaties.

¹ Staatscourant 2023, 30773

Als Stimuleringsfonds zetten we ons in om de kwaliteit, diversiteit en onafhankelijkheid van de journalistiek in Nederland te versterken. Elke burger zou toegang moeten hebben tot journalistiek die aansluit bij diens gebruiksbehoefte en daarmee bijdraagt aan een sterke democratische informatiepositie.

Deze oproep is voortgekomen uit gesprekken met journalistieke organisaties en met experts en onderzoekers op het gebied van technologie en journalistiek. Zij onderschrijven de noodzaak dat journalistieke organisaties meer zeggenschap krijgen over digitale distributie en over directe kanalen met het publiek.

Digitale autonomie

Onder digitale autonomie verstaan we dat journalistieke organisaties de directe relatie met hun publiek zelf kunnen vormgeven. Dat betekent zelf zeggenschap houden over de kanalen, de data en de distributieregels, onafhankelijk van platformalgoritmen. Alleen wanneer organisaties de spelregels van distributie mede zelf bepalen, kunnen zij vertelvormen, formats en verdienmodellen ontwikkelen die passen bij hun missie en waarden. We willen journalistieke organisaties in staat stellen het publiek beter te bereiken, met bewuste kanaalkeuzes, experimenten met directe digitale publieksrelaties en eigen maatstaven waarin, naast kliks, ook betrokkenheid en maatschappelijke waarde worden meegewogen.

Deze uitdaging vraagt om een gezamenlijk antwoord. Individuele oplossingen per organisatie zijn onvoldoende om de afhankelijkheid van platformen structureel te doorbreken. Daarom zoeken we met deze Incubator naar collectieve strategieën en oplossingen die het hele journalistieke veld kan benutten.

We nodigen journalistieke organisaties en professionals uit om binnen de SVDJ Incubator samen nieuwe, effectievere vormen van digitale distributie voor de journalistiek te bedenken, te ontwerpen en ermee te experimenteren. Denk aan het versterken van directe kanalen zoals verkeer naar eigen website, app, nieuwsbrieven of *communities* en het onderzoeken van nieuwe vormen van digitale distributie, om zo te bouwen aan een duurzamere relatie met het publiek. Daarnaast kan er ook gedacht worden aan initiatieven die zich richten op regulering en regelgeving, bijvoorbeeld door onderzoek of belangenbehartiging rond Europese en Nederlandse wetgeving op het gebied van platformen en digitale distributie.

3. De Incubator

Traditionele subsidieregelingen, waarbij individuele journalistieke organisaties ideeën en oplossingen aandragen, zijn niet genoeg om deze uitdaging aan te gaan. We kiezen voor een gezamenlijke aanpak, omdat we merken dat er niet alleen behoefte is aan verandering op organisatieniveau, maar ook breder binnen de sector, en dat er een sterke bereidheid is tot samenwerking rond dit journalistieke probleem. Als we gezamenlijk op zoek gaan naar oplossingen, hoeven de betrokken organisaties niet ieder voor zich het wiel uit te vinden en kan het hele journalistieke veld ervan profiteren.

De Incubator richt zich primair op het gezamenlijk beantwoorden van de centrale vraag: hoe versterken we de digitale autonomie van de journalistiek? Het gaat niet om het ontwikkelen van losse, individuele projecten, maar om het vinden van antwoorden en inzichten die voor de hele sector waardevol zijn. Multidisciplinaire samenwerking, actieve kennisuitwisseling en iteratief innoveren staan hierbij centraal. Op die manier kunnen er (eerste) deelantwoorden worden ontwikkeld op deze grote vraag voor de sector.

De Incubator Digitale Autonomie loopt van 2 maart 2026 tot en met 30 november 2026. In deze 9 maanden tijd zullen deelnemers in teamverband werken aan het vinden van oplossingen voor het hierboven genoemde journalistieke probleem. Bij deze zoektocht word je begeleid door het Stimuleringsfonds en zijn er regelmatig contactmomenten om voortgang en kennis te delen.

Voor de Incubator stelt het Stimuleringsfonds 750.000 euro beschikbaar. Deze subsidie zal worden ingezet als een vergoeding voor de tijd die in het programma wordt geïnvesteerd. Naast de vergoeding voor de tijdsinvestering kunnen deelnemers ook subsidie als tegemoetkoming voor de te maken reiskosten aanvragen. Je kunt hier alleen aanspraak op maken als je vanuit je werkgever geen ov-vergoeding hebt. Organisaties kunnen een medewerker beschikbaar stellen voor deelname aan de Incubator. Zzp'ers kunnen zichzelf beschikbaar stellen.

4. Deelnemers

Het Stimuleringsfonds zoekt (journalistieke) organisaties die werknemers beschikbaar willen stellen voor deelname. Ook zelfstandige professionals kunnen zich aanmelden voor de SVDJ Incubator Digitale Autonomie.

Deelnemers dienen minimaal twee jaar werkervaring (exclusief stages) te hebben in de afgelopen vijf jaar binnen één van de volgende disciplines:

1. **Data-analist:** verzamelt en analyseert om waardevolle inzichten en trends te ontdekken die besluitvorming ondersteunen;
2. **Data-engineer:** ontwerpt, bouwt en onderhoudt schaalbare data-infrastructuren en -pijplijnen die het verzamelen, opslaan en verwerken van grote hoeveelheden data mogelijk maken voor analytische toepassingen en rapportagedoeleinden.
3. **Developer (Algemeen):** ontwikkelt, test en onderhoudt softwaretoepassingen en systemen, werkt samen met andere teamleden aan technische oplossingen en zorgt ervoor dat de software voldoet aan functionele en technische eisen.
4. **Financieel medewerker:** beheert en analyseert de financiële activiteiten van een organisatie, inclusief budgettering, cashflowbeheer, financiële rapportage en risicobeheer.
5. **IT-/Securityspecialist:** zorgt voor de beveiliging van IT-systemen en netwerken, identificeert kwetsbaarheden, implementeert beveiligingsmaatregelen en waarborgt de naleving van beveiligingsprotocollen om data en systemen te beschermen tegen cyberdreigingen.
6. **Journalist:** verzamelt informatie, maakt hier nieuws van en presenteert dit aan het publiek via diverse mediakanalen.
7. **Juridisch adviseur:** adviseert organisaties en particulieren bij juridische vraagstukken met betrekking tot bedrijfsactiviteiten en naleving van regelgeving.
8. **Marketeer:** verantwoordelijk voor het ontwikkelen en implementeren van marketingstrategieën, waaronder sociale media, e-mailmarketing en SEO, om de verkoop te stimuleren, de merkbekendheid te vergroten en klantloyaliteit op te bouwen.
9. **Onderzoeker:** voert onderzoek uit binnen hun vakgebied, zoals wetenschappelijk onderzoek, marktonderzoek of sociaal onderzoek.
10. **Product Owner:** verantwoordelijk voor het maximaliseren van de waarde van een product door het opstellen en beheren van de product backlog, het prioriteren van functionaliteiten en het afstemmen met stakeholders om zo de wensen van gebruikers te vertalen naar concrete productontwikkeling.
11. **Sales:** stelt verkoopdoelen vast en ontwikkelt verkoopstrategieën, identificeert potentiële klanten, voert verkoopgesprekken en sluit deals.
12. **Softwareontwikkelaar:** programmeert en ontwikkelt softwaretoepassingen voor verschillende platformen en systemen.
13. **Systeem- en applicatiebeheerder:** beheert en onderhoudt IT-systemen en bedrijfsapplicaties, zorgt voor de beschikbaarheid, prestaties en veiligheid ervan, en biedt ondersteuning bij storingen en updates.
14. **UX/UI-ontwerper:** richt zich op het ontwerpen van intuïtieve en gebruiksvriendelijke gebruikersinterfaces en ervaringen voor digitale producten en websites.

4.1. Deelnemers eerdere Incubators

Het Stimuleringsfonds wil met deze oproep nadrukkelijk ruimte bieden aan nieuwe deelnemers. Een belangrijk doel van de Incubator is om een bredere groep te bereiken en zo bij te dragen aan de doorontwikkeling en vernieuwing van het werkveld. Nieuwe deelnemers brengen frisse perspectieven en innovatieve ideeën mee die het programma en de resultaten kunnen verrijken en versterken. Om deze reden is het niet mogelijk om meer dan twee keer subsidie te ontvangen voor deelname aan een Incubator van het Stimuleringsfonds. Aanvragers die al eerder subsidie hebben ontvangen binnen zowel de Oproep Private Lokale Journalistiek² als de Oproep Publieksbetrokkenheid³ komen niet in aanmerking voor deelname aan deze Incubator. Deze subsidieaanvragen zullen worden geweigerd.

² Staatscourant 2023, 30774

³ Staatscourant 2024, 36860

4.2. Tijdsinvestering en subsidiehoogte

De deelnemer kan zelf bepalen hoeveel tijd hij of zij wil investeren, maar er geldt wel een minimum en maximum. De minimale vereiste beschikbaarheid van een deelnemer is 0,4 fte, wat gelijk staat aan 16 uur per week en de maximale toegestane beschikbaarheid is 0,8 fte, wat gelijk staat aan 32 uur per week. De hoogte van de vergoeding (oftewel de subsidie) wordt aan de hand van deze tijdsinvestering berekend. Hiervoor gebruikt het Stimuleringsfonds het volgende schema:

Fte	Uren per week	Maximale subsidiehoogte (totaal)
0,4	16	€ 20.000,-
0,6	24	€ 30.000,-
0,8	32	€ 40.000,-

Voorbeeld: je bent marketeer en werkt 36 uur per week bij een organisatie. Je bent enthousiast over deelname aan de Incubator en komt met je werkgever overeen dat je hiervoor 16 uur per week beschikbaar kan worden gesteld. Als vergoeding voor deze tijdsinvestering betaalt het Stimuleringsfonds maximaal 20.000 euro aan jouw werkgever voor de 9 maanden dat je deelneemt aan de Incubator.

Naast de vergoeding voor de tijdsinvestering kunnen deelnemers ook subsidie ontvangen als tegemoetkoming voor de te maken reiskosten. Deelnemers die al vanuit hun werkgever een reiskostenvergoeding ontvangen kunnen hiervoor geen subsidie voor aanvragen. De hoogte van deze subsidie wordt berekend aan de hand van de te reizen afstand (van het adres van vertrek van de deelnemer naar het kantoor van het Stimuleringsfonds in Utrecht). Hiervoor gebruikt het Stimuleringsfonds het volgende schema:

Afstand	Tegemoetkoming per maand	Maximale subsidiehoogte (totaal)
10-100 km	200	€ 1.800,-
101-200 km	300	€ 2.700,-
>200km	400	€ 3.600,-

Het minimaal te verstrekken subsidiebedrag per aanvraag is 21.800 euro, het maximaal te verstrekken bedrag per aanvraag is 43.600 euro.

Binnen de Incubator wordt er gewerkt in teamverband. Bij de start worden in overleg tussen de deelnemers en het Stimuleringsfonds maximaal 6 teams gevormd. Hierbij geldt het volgende uitgangspunt:

1. een team bestaat uit minimaal 4 leden en maximaal uit 5 leden;

5. Aanvraagprocedure

Geïnteresseerde deelnemers kunnen in de periode van 3 november 2025 tot en met 5 januari 2026 een aanvraag indienen. De aanvraagprocedure bestaat uit twee onderdelen: een intakegesprek met het Stimuleringsfonds en het indienen van een aanvraagformulier. Beide onderdelen moeten voor sluiting van de aanvraagperiode zijn voltooid.

Het inplannen van een intakegesprek gaat via een online boekingssysteem via de website www.svdj.nl of het aanvraagformulier. Het intakegesprek dient voor **18 december 2025** te hebben plaatsgevonden. Het indienen van het aanvraagformulier kan digitaal via MijnSVDJ, het online portaal van het Stimuleringsfonds. Het aanvraagformulier bevat onderdelen voor zowel de werkgever als de medewerker die beschikbaar wordt gesteld. Het invullen van het formulier doen ze samen. Dit geldt uiteraard niet voor zzp'ers, zij kunnen zelfstandig een aanvraag indienen.

Bij een aanvraag wil het Stimuleringsfonds in ieder geval het volgende van aanvragers weten:

1. Voor welke discipline meld je je aan?
2. Welke tijdinvestering ben je bereid te leveren?
3. Heb je aantoonbare ervaring met digitale distributie?

Ook dient de aanvrager een cv van de medewerker en algemene informatie over de organisatie in. Indien de aanvrager een zzp'er betreft, dienen er twee referenties te worden ingeleverd, volgens een door het SVDJ vastgesteld format.

5.1 Drempelcriteria

Nadat een aanvraag is ingediend, controleert het Stimuleringsfonds eerst of deze compleet is. Ontbreken er gegevens, dan wordt er contact met de aanvrager opgenomen. Vervolgens wordt de aanvraag beoordeeld aan de hand van twee drempelcriteria:

- a. Heeft de aanvrager minimaal twee jaar werkervaring (exclusief stages) in de afgelopen vijf jaar, binnen de opgegeven discipline?
- b. Heeft er een intakegesprek met het Stimuleringsfonds plaatsgevonden?

Subsidieaanvragers die een zzp'er zijn worden tevens beoordeeld aan de hand van het volgende drempelcriterium:

- c. Heeft de aanvrager twee referenties ingeleverd waaruit blijkt dat de zzp'er prettig en professioneel in een groep heeft samengewerkt tijdens een opdracht die door een werkgever of opdrachtgever is gegeven.

Voor deze beoordeling gebruikt het Stimuleringsfonds het cv van de aanvrager, het aanvraagformulier, de eventueel ingeleverde referenties en een lijst van gevoerde intakegesprekken. Als een aanvraag niet aan de drempelcriteria voldoet, wijst het Stimuleringsfonds de aanvraag af.

5.2 Inhoudelijke criteria

Aanvragen die voldoen aan de gestelde drempelcriteria worden vervolgens beoordeeld aan de hand van 3 inhoudelijke criteria:

- a. **Digitale distributie (5 punten):** de aanvrager krijgt 5 punten als er sprake is van ervaring met het opzetten, uitvoeren of evalueren van project(en) die bijdragen aan de onafhankelijke digitale distributie van (journalistieke) organisaties;
- b. **Diversiteit in disciplines (maximaal 5 punten):** de aanvrager krijgt 5 punten, gedeeld door het totale aantal andere aanvragers dat zich heeft aangemeld met dezelfde discipline. Hierbij wordt uitgegaan van het geheel van aanvragers dat voldoet aan de drempelcriteria;
- c. **Aanvragende organisatie (10 punten):** de aanvrager krijgt 10 punten als andere aanvragers werkzaam zijn bij dezelfde organisatie. Hierbij wordt uitgegaan van het geheel van aanvragers dat voldoet aan de drempelcriteria.

Voorbeeld: Nieuwsorganisatie A dient twee aanvragen in; een voor medewerker B met als gekozen discipline 'Journalist' en een voor medewerker C met de discipline 'Onderzoeker'. Beide aanvragen voldoen aan de drempelcriteria. Medewerker B heeft ervaring met digitale distributie, medewerker C niet.

Bij sluiting van de aanvraagperiode en beoordeling van de drempelcriteria blijft er een groep van 25 aanvragers over, hiervan vallen 10 onder de discipline 'Journalist' en 3 onder de discipline 'Onderzoeker'.

De aanvraag voor medewerker B wordt als volgt op de inhoudelijke criteria beoordeeld:

- a. *Digitale distributie: 5 punten*
- b. *Diversiteit in disciplines: $5/10 = 0,5$ punt*
- c. *Aanvragende organisatie: 10 punten*

Totaalscore: 15,5 punten

Voor de aanvraag van medewerker C geldt de volgende beoordeling:

- a. Digitale distributie: 0 punten*
- b. Diversiteit in disciplines: $5/3 = 1,7$ punt*
- c. Aanvragende organisatie: 10 punten*

Totaalscore: 11,7 punten

6. Selectie

De scores van elk criterium uit artikel 5.2 worden bij elkaar opgeteld en vormen zo de totaalscore van de aanvraag. Er zijn maximaal 20 punten te behalen. De rangschikking van de aanvragen wordt bepaald door het totaal aantal punten dat is behaald. Aanvragen met de hoogste scores komen daarbij als eerste in aanmerking voor subsidie.

Indien het totaalbedrag van de in aanmerking komende aanvragen het toepasselijke subsidieplafond overschrijdt, wordt het subsidieplafond als volgt verdeeld:

- a. de aanvraag die de meeste punten scoort volgens de rangschikking wordt als eerste gehonoreerd;
- b. telkens wordt de daaropvolgende aanvraag die de meeste punten scoort, als eerste gehonoreerd;
- c. indien meerdere aanvragen dezelfde score hebben gehaald en honorering van deze aanvragen tot overschrijding van het toepasselijke subsidieplafond zou leiden, dan worden deze gelijk geëindigde aanvragen als volgt gerangschikt:
 - i. de alsdan gelijk beoordeelde aanvragen op basis van de toegekende score op het criterium 'Aanvragende organisatie', bedoeld in artikel 5.2., onderdeel c;
 - ii. op basis van de toegekende score op het criterium 'Digitale distributie', bedoeld in artikel 5.2., onderdeel a;
 - iii. de alsdan gelijk beoordeelde aanvragen op basis van de toegekende score op het criterium 'Diversiteit in disciplines', bedoeld in artikel 5.2., onderdeel b.
 - iv. de alsdan gelijk beoordeelde aanvragen op basis van volgorde van binnenkomst (datum en tijdstip)

7. Regeling SVDJ Incubator

Alle bepalingen uit de Regeling SVDJ Incubator zijn op deze oproep van toepassing tenzij daar in deze oproep van wordt afgeweken.

8. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 oktober 2025. Als de Staatscourant waarin deze regeling wordt geplaatst, wordt uitgegeven na 1 oktober 2025, treedt deze regeling in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en werkt zij terug tot en met 1 oktober 2025. Deze regeling vervalt met ingang van 1 januari 2027 maar blijft van toepassing op de afwikkeling van op grond van deze regeling ingediende aanvragen en verleende subsidies.